

తులసి (కృష్ణ తులసి, లక్ష్మి తులసి)

దీని ఆకులు, తైలాన్ని జెషధాలలో మరియు డెంటల్ క్రీములు, టూత్ పేస్టులు, తీపి పదార్థాలు పన్నీరు మొదలగు వాటి తయారీకి ఉపయోగిస్తారు. జలుబు, దగ్గు తగ్గిస్తుంది.

నేలలు : నీరు నిలువ ఉండే భూములు తప్ప అన్ని నేలల్లో సాగుచేయవచ్చు (ఉదజని సూచిక 5-8.5).

వాతావరణం : మంచు వాతావరణం తప్ప అన్ని వాతావరణాల్లో సాగుచేయవచ్చు.

ప్రవర్ధనం : ఎకరానికి షుమారు 200 గ్రా. విత్తనం సరిపోతుంది. విత్తనానికి పదిరెట్లు ఇసుక కలిపి మే-జూన్ లో నారు పోసుకుని 40-45 రోజుల తరువాత పొలంలో నాటుకోవాలి.

నాటటం : 45×20 సెం.మీ. దూరం పాటించి నాటుకోవాలి.

నీటి యాజమాన్యం : నాటిన తొలిదశలో 3-4 రోజులకొకసారి నీరివ్వాలి. తదుపరి 15 రోజులకొకసారి ఇస్తే సరిపోతుంది. వర్షాధారంగా కూడా సాగుచేయవచ్చు.

ఎరువులు : ఆఖరి దుక్కిలో 6-8 టన్నుల పశువుల ఎరువు వేసుకోవాలి. నత్రజని 50 కిలోలు రెండు దఫాలుగా, ఆఖరి దుక్కిలో మరియు నాటిన 45 రోజులకు వేసుకోవాలి (సగం నత్రజని యూరియా రూపంలో మరియు మిగతాది పశువుల ఎరువు లేదా వర్మికంపోస్ట్ గా వేసుకోవాలి).

సస్యరక్షణ : నారుకుళ్ళు నివారణకు క్యాప్టాన్ తో విత్తన శుద్ధి చేయాలి (5 గ్రా./కిలో విత్తనం). రసం పీల్చు పురుగులు సోకినపుడు నారుమడిలో ఆకులు ముడుచుకుని పోతాయి. దీని నివారణకు ఒక లీటరు నీటికి 4 మి.లీ. వేపనూనె కలిపి రెండుసార్లు పిచికారి చేయాలి.

పంటకోత : నాటిన 80-90 రోజులకు పూత మీద ఉన్నప్పుడు, నేల నుండి 10-15 సెం.మీ. ఎత్తులో కోత కోసి బట్టిలో తైలాన్ని తీయాలి. తదుపరి 45-60 రోజుల వ్యవధిలో 4-5 కోతలు తీసుకొనవచ్చును.

దిగుబడి : ఎకరానికి 2-3 టన్నుల ఆకు, తద్వారా 15-20 కిలోల నూనె లభిస్తుంది. మొత్తం ఖర్చు షుమారు రూ. 2,500/- నికరాదాయం షుమారు రూ. 6,000-8,000 వరకు లభిస్తుంది.